

STATENS HAVERIKOMMISSION (SHK)
BOARD OF ACCIDENT INVESTIGATION

SHK
BIBLIOTEKET

Rapport C 1989:40
Luftfartshändelse 1989-04-02
Åre, Z län
Ärende Häng 19/89

INNEHÅLL

RAPPORT C 1989:40

Rubrikerna har numrerats enligt den uppställning som rekommenderas av International Civil Aviation Organization (ICAO). Rubriker som inte återfinns i texten har streck i stället för sidhänvisning.

	Sid
Skrivelse till luftfartsverket	3
SAMMANFATTNING	5
INLEDNING	6
1 FAKTAREDOVISNING	7
1.1 Redogörelse för händelseförloppet	7
1.2 Personskador	7
1.3 Skador på luftfartyget	7
1.4 Andra skador	7
1.5 Besättningen	7
1.6 Luftfartyget	7
1.7 Meteorologisk information	7
1.8 Navigationshjälpmedel	-
1.9 Radiokommunikationer	-
1.10 Flygfältsdata	-
1.11 Färd- och ljudregistratorer	-
1.12 Haveriplats och luftfartygvrak	7
1.12.1 Haveriplatsen	7
1.12.2 Luftfartygvraket	8
1.13 Medicinsk information	8
1.14 Brand	-
1.15 Överlevnadsmöjligheter	8
1.16 Särskilda prov och undersökningar	-
1.17 Övrigt	-
2 ANALYS	8
3 SLUTSATSER	8
3.1 Undersökningsresultat	8
3.2 Sannolik haveriorsak	8
4 REKOMMENDATIONER	8
5 ÖVRIGT	-

BILAGA

- 1 Behörighetshandling beträffande föraren (endast till luftfartsverket)

Anmärkning

All tidsangivelse i rapporten avser svensk sommartid (SST) = UTC + 2 timmar

Luftfartsverket

Rapport C 1989:40

Statens haverikommission (SHK) beslutade den 2 april 1989 att inleda undersökning av en luftfartshändelse samma dag i Åre, Z län, med en hängglidare typ Bullet.

SHK får härmed enligt 121 § luftfartsförordningen (1986:171) överlämna rapport över undersökningen.

Hans Gullberg

Nils Benker

SAMMANFATTNING AV UTREDNINGSRAPPORT C 1989:40
Ärende Häng 19/89

Luftfartyg typ:	Hängglidare typ Bullet
Tidpunkt för händelsen:	1989-04-02 ca kl 11.30
Plats:	Åre, Z län
Väder:	Sol, vind 6-8 m/sek
Antal ombord:	1
Personskador:	Svåra
Skador på luftfartyget:	Totalhaveri
Förarens ålder, färdighetsbevis	25 år, III Safe pro
Förarens totala flygtid:	Ca 16 timmar

Föraren har under hangflygning kommit bakom en bergskam. Hängglidaren trycktes där i backen.

Haveriet har berott på att föraren ej förutsåg vindförhållandena bakom bergskammen. En bidragande faktor har varit förarens ringa erfarenhet av hangflygning.

INLEDNING

Statens haverikommission (SHK) underrättades den 2 april 1989 om att en hängglidare havererat vid Svartberget/Åre, Z län, samma dag ca kl 11.30.

Händelsen har utretts av SHK som företräts av Hans Gullberg, ordförande, och Nils Benker, utredningschef.

SHK har biträts av Lars Laurell som medicinsk expert och Sven Lindén som teknisk expert.

Händelsen är av okomplicerad beskaffenhet. SHKs utredning redovisas därför kortfattat.

SHK har sammanträtt

<u>Dag</u>	<u>Plats</u>	<u>Närvarande</u>
1989-05-29	SHKs kansli	Gullberg, Laurell, Lindén

1 FAKTAREDOVISNING

1.1 Redogörelse för händelseförloppet

Under hangflygning hamnade föraren på läsidan av en bergskam. Hängglidaren trycktes där i backen.

1.2 Personskador

	<u>Besättning</u>	<u>Passagerare</u>	<u>Övriga</u>
Omkomna			
Allvarligt skadade	1		
Lindrigt skadade			
Inga skador			

1.3 Skador på luftfartyget

Totalhaveri.

1.4 Andra skador

Inga.

1.5 Besättningen

Föraren var vid haveritillfället 25 år och hade gällande färdighetsbevis III Safe pro.

<u>Flygtid (timmar)</u>	<u>Totalt</u>
-------------------------	---------------

Alla typer	16
------------	----

Föraren var ovan vid hangflygning.

1.6 Luftfartyget

Ägare/Innehavare: Jari Kolehmainen, Kristin Syrjä 6 B 60, 02760 ESBO
Finland

Typ: Bullet

Hängglidaren är typgodkänd i Västtyskland.

1.7 Meteorologisk information

Sol, vind 6-8 m/sek.

1.12 Haveriplats och luftfartygvrak1.12.1 Haveriplatsen

Position 63° 25' N 13° 05' E

1.12.2 Luftfartygsvrak

Inga skador kan hänföras till tiden före haveriet.

1.13 Medicinsk information

Inget har framkommit som tyder på annat än att föraren före haveriet var i god fysisk kondition. Föraren erhöll en allvarlig knäskada vid haveriet.

1.15 Överlevnadsmöjligheter

Efter haveriet omhändertogs föraren snabbt av ambulanspersonal som tillkallades av vittnen till det inträffade.

2 ANALYS

Föraren förutsåg ej vindförhållandena och kom därför bakom hangets lyftområde. Detta berodde på att föraren saknade tillräcklig erfarenhet för att kunna rätt bedöma vindavdrift och nedsvep. Nedsvep och lärotorer bakom bergskammen åstadkom sedan att hängglidaren trycktes i backen.

3 SLUTSATSER

3.1 Undersökningsresultat

- a) Föraren var behörig att utföra flygningen.
- b) Hängglidaren var typgodkänd.
- c) Föraren passerade en bergskam i medvind.
- d) Bakom bergskammen rådde nedsvep och lärotorer.
- e) Hängglidaren trycktes i backen.
- f) Föraren var ovan vid hangflygning.

3.2 Sannolik haveriorsak

Haveriet har berott på att föraren ej förutsåg vindförhållandena ovanför och bakom bergskammen. En bidragande faktor har varit förarens ringa erfarenhet av hangflygning.

4 REKOMMENDATIONER

Inga.